

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Maximiliani Sandæi E Societ. Iesv Doct. Theol.
Paradisvs Amantium, Colentium, Imitantium Christvm
Crvcifixvm**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniae, 1648

III. Naturale horarum.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55065)

supra horizontem, quod fit horis XII. quæ sunt in die artificiali; ab his vocatur H O R O L O G I U M A R T I F I C I A L E. Hoc utitur Amator C R V C I F I X I singulis diei horis reficando memoriam Mysteriorum P A S S I O N I S, quæ illa Hora contigerunt. Id quomodo fiat, intelligetur ex declaratione Horologij sequentis, cuius pars est Artificiale. Est autem

III.

H O R O L O G I U M

N A T U R A L E

viginti quattuor horarum.

TOt enim horas habet dies naturalis, qui est spacium temporis, quo Sol integram motu raptus circumvolutionem absoluit. Hoc Horologium est perfectissimum, designans per horas XXIV. quibus C H R I S T I D. P A S S I O peracta est, quid in qualibet earum gestum fuerit: inchoando à vespere feræ V. usque ad vesperam feræ VI. Secundum hoc Horologium, P A S S I O N I S Dies incipit ab occasu Solis. Et est illius, iuxta horarum numerum, hæc distributio

M Y S T E R I A XXIV.

P A S S I O N I S D. N. I. C.

per totidem horas diei naturalis distributa.

V E S P E R I.

HOra 6. Pedes Discipulorum lauans.
 Hora 7. Seipsum nobis in cibum tradens, & Eucharistiam instituens.

PASSIONIS DOMINICÆ. 233

Hora 8. In Horto orans, & sanguinem sudans.

Hora 9. A Judæis captus.

Hora 10. Ad Annam ductus.

Hora 11. Ad Caiphā ductus.

Hora 12. Alapa coram Pontifice cæsus.

A MEDIA NOCTE.

Hora 1. Velatus, Ludibrio habitus, percussus.

Hora 2. A Petro negatus.

Hora 3. A falsis testibus accusatus.

Hora 4. Reus mortis proclamatus.

Hora 5. Vinculus ad Pilatum ductus.

Hora 6. Ad Herodem missus, & illus.

Hora 7. Barrabæ postpositus.

Hora 8. Flagellis cæsus.

Hora 9. Spinis coronatus.

Hora 10. Ad populum à Pilato productus; ag-
diens: Ecce Homo.

Hora 11. Crucē oneratus, eam baiulans.

Hora 12. Inter duos Latrones Crucifixus. Orans
pro inimicis.

A MERIDIE.

Hora 1. Matrem suam alloquutus. Ioanni eam
commendans.

Hora 2. In Cruce sitiens, & aceto potatus.

Hora 3. In Cruce expirans.

Hora 4. Scisso velo latere perforato de Cruce de-
positus.

Hora 5. Sepultus.

His ferè horis hæc pro te passus est IESVS CHRI-
STVS. Cui vt gratus sis, si non potes pro his paria
rependere, minimum singulis horis recolere, cum

ardenti Amoris, & amare Doloris affectu. Itaque huius usu Horologij viget quolibet momento diei, & noctis, si quis euigilet, Memoria PASSIONIS DOMINICÆ, & CHRISTI CRUCIFIXI. Ad quod plurimum conducit, si singulæ Horæ, siue Particulæ PASSIONIS, quattuor Punctis, veluti totidem Quadrantibus distinguantur, modo, qui sequitur.

H O R O L O G I U M

AMATORIS CRUCIFIXI

designans per Horas XXIV. quibus Christi Passio perfecta est, quid in qualibet earum gestum fuerit. Inchoando à vespere feria V. ad vespem feriæ VI. Singula verò Hora quattuor Punctis, veluti totidem Quadrantibus distinguantur.

H O R A I.

- I. **D**ominus IESVS CHRISTVS, comparatis omnibus per Petrum, & Ioannem, quæ ad esum Agni Paschalis erant necessaria, facit Pascha cœ Discipulis suis, præfatus verba amoris plena: *Desiderio desideravi hoc Pascha manducare vobiscum, ante quam patiar.*
- III. Post esum Agni recumbit mensæ communis, in qua exorta est contentio inter Discipulos de primatu, quæ statim à Domino graui oratione composita: *Reges gentium. &c.*
- III. Surgit deinde à cœna vix inchoata, ponit vestimenta

PASSIONIS DOMINICÆ. 235

Alimenta, & linteo præcinctus, missa in peluim aqua, lauat, & abstergit pedes Discipulorum recumbentium. Petrum præ humilitate resistentem leuera comminatione castigat: *nisi laueris te &c.* inde omnes de superiore loco ad Humilitatem suo informat exemplo: *Scitis quid fecerim vobis, &c.*

IV. In ipsa cœna turbatus spiritu Proditorem denunciat. Ioanni ad eius latus accumbenti, & quis nam is esset, sciscitanti, buccella intincti panis designat. Nemo tamen discumbentium aduertit. In Iudam post acceptam de manu Christi buccellam intrat Satanas, & Iudas exit ad facinus conceptum perpetrandum: ac si cœlesti voce sibi indictum, ante Eucharisticam cœnam, quam mox instituturus erat Dominus, *foris canes.*

HORA II.

- I. Judas cœnaculo egressus Magistri comprehensionem negotiatur apud Principes Sacerdotum. *Erat autem nox, cum hæc agerentur.*
- II. Post Cœnam communem Dominus, accepto de mensa pane, & vino, solemnibus, statisque verbis in Corpus, & Sanguinem suum, præmissa benedictione, & gratiarum actione ad Patrem, conuertit. Discipulis distribuit: eosque Ministros, & Sacerdotes tanti Sacramenti facit; *Hæc quotiescunque feceritis, &c.* Aliqui nec ipsum Dominum à perceptione Mysterij, nec

Matrem, in alio conclavi cum mulieribus Pascha celebrantem, excludunt. Sunt, quæ nec Judam: Euangelistæ ambigunt loquuntur. Doctores variant.

III. Refectis cibo, potuque cœlesti Discipulis, longam ad eos Dominus habet exhortationem de perseverantia in fide, & iustitia: de mutua dilectione; de Patientia in persecutionibus, quas fore prædicit post suum abscissum; sed Spiritum Sanctum sui loco promittit: ac Patri tum ipsos, tum alios in se credituros commendat.

IV. Triplici Cœna, Legali, Communi, & Eucharistica exacta, absolutoque sermone, de more Deo laudes, & gratias agunt omnes solemnæ formula, hymno, ut quidam putant, alternatim cantato.

HORA III.

I. Christus Dominus, hymno dicto, Matri valedicens egreditur vnâ cum vndecim Discipulis, oraturus secundum consuetudinem, in montem oliuarum, qui est trans torrentem Cedron, Sabbati habens iter, id est, vnus ferè miliarij.

II. In via (quod & in cœna fecisse scribit Jo. & Luc. Iterum occasione arrepta monet Christus Discipulos de ipsorum fuga, & scandalo, data spe iterum eos reuiscendi post suam resurrectionem.

III. Petro quoque alijs se præferenti: *Et si omni scandalum*

scandalizati fuerint in te, sed non ego, tristant negationem, ante secundum gallicantum, prædicat, omnes tamen in eodem animi proposito peristunt, sed non absque timore, existimantes comminatorie hæc sibi à Christo dici.

IV. Perueniunt hæc inter se voluentes in Villam Gethsemani ad Prædium eiusdem nominis, in quo erat Hortus Christo ad orationem nocturnam familiaris, & fortassis alicuius ex Discipulis occultis.

HORA IV.

I. Jussis alijs certo in loco consistere, & ad vigiliæ stare propter imminentem tentationem, Christus assumit secum Petrum, Jacobum, & Joannem, eisque communicat suam lethalem tristitiam, pauorem, & tædium.

II. Ab his etiam, sed paruo tractu, auellitur. Et progressus pusillum, quantum iactus est lapidis, se prostermit in genua, ac in faciem procidens cum magna reuerentia, constantia, & indifferentia ab omnibus in oratione imitanda, Patrem orat, proponens illi quid sensus, quid ratio in tantis angustijs dictaret, illud identidem repetens: *Non mea, sed tua fiat voluntas.*

III. Intermittæ oratione, de Discipulorum salute sollicitus ad illos venit. Omnes somno deditos reperiens: ait Petro: *Sic non potuisti una hora vigilare?* idemque repetit alijs exprobrans tacite eorum promissam fidem.

IV. Ita samen bonus Magister temperat correptionem, vt carnis infirmitatem excuset, commender spiritus promptitudinem: hortatusque eos deinceps ad vigiliam, & orationem, ipse ad suam orationem prosequendam redit.

H O R A V.

I. Reuertitur secundò Christus ad Discipulos, vt videret quid agerent, & vt consolationem aliquam caperet ab eorum consortio, vbi dormientes vider præ tristitia, nihil addit: sed tertio ad orationem reuertitur.

II. Implente tristitia cor Christi ob impendens malorum præsentiam, & absentiam omnis humanæ, diuinæque consolationis, factus in agonia prolixius orat. inter orandum Sanguine sudat, quem hinc angor, inde Amor eliciunt in magna copia: *Et factus est sudor eius sicut gutta sanguinis decurrentis in terram.*

III. Apparet illi missus de cælo Angelus confortans eum, multis, ijsque efficacibus rationibus nobis omnino ignotis: iacentemque solo erigit, abstergit sudorem, atque ad pugnam animat.

V. Excluso cum sanguine omni timore, & tristitia à Christi pectore, ad Discipulos pergit, & adhuc graui somno eos laborare conspiciens aliquid eorum infirmitati indulget: & dormire tantisper permittit vsque ad Judæ aduentum.

H O R A VI.

I. Judæ aduentante, iubet Dominus Discipulos de

PASSIONIS DOMINICÆ. 139

de somno surgere, secumque illi obviam ire. Ipse præcedit.

II. Judas passibus aliquot antecedens milites, ne simul cum illis venisse in hortum videretur, utque suam prodicionem tegeret, Magistrum salutatur in osculo fictæ pacis. Christus osculum non declinat; sed prodicionem retegir: *Juda osculo filium hominis tradis*; eoque relicto ad milites progreditur.

III. Judas ubi se iam reiectum videt, ex occulto hostis manifestus fit, reditque ad milites. Christus vero sese illis offert, & se querentibus respondet: *Ego sum*; qua voce tanquam fulmine percussi, tam milites, quam Judas abierunt retrorsum; & ceciderunt in terram, sed inde magis irritari, unde magis mirefcere debuerant, Juda instigante, manus iniiciunt in JESUM.

IV. Petrus promissi memor, & casu militum animosior factus, petita à Domino, sed non expectata facultate, ferrum stringit in confertam multitudinem, casumque librans in caput eius, qui primus Magistrum aggredi parabat, ictu aberrante abscidit Malcho aurem dexteram, Christus Petri ardorem cohibet; Malcho aurem restituit.

HORA VII.

I. Christus facta militibus potestate se capiendi, & Discipulos dimittendi, comprehenditur, ac ligatur. Tunc Discipuli omnes, quod nec Magistro auxilio esse possent, utque propriæ saluti

consulerent, reliquos in manus hostium, *fugerunt.*

II. Milites Christum multis affectum iniurijs, plagisque ac fortiter catenis constrictum, ne claberetur, in Urbem perducebat exultantes, *tanquam victores capta praeda.*

III. Ille, sicut ovis ad occisionem ducitur; & quasi agnus coram tondente se obmutescit, & non aperit os suum. stipatus undique à militibus.

IV. Petrus, & Joannes (si non alius) amore magistri, sed mortis timore Christum à longè sequuntur, videntes à ministris Christi quoque affeclas teneri, adolescens comprehensus *reliquit eam* sindone profugit ab eis.

H O R A. VIII.

I. Christus ad Annam primum sistitur, vel quia primus in via, vel honoris gratia, quia socer Caiphæ. Annas nihil in illum statuit, sed, *revertitur*, ligatum ad Caipham Pontificem mittit.

II. Apud Caipham falsis conquisitis testibus accusatur, testimonia nec convenientia, nec ad rem facere.

III. Interrogat Pontifex Christum de Doctrina, & de Discipulis. Christus de Doctrina provocat Auditores, & ad inimicos Judices, de Discipulis silet, non absque causa. Unus assistens ministrorum, ut Pontifici adularetur, tamquam eius honoris vindex, dat alapam JESU, dicens: *Sic respondens Pontifici? cui Christus nil animo commotus: Si malè locutus sum, testimonium perhibe de malo: si autem bene, quid me caedis?*

IV. Cui.

IV. Circa hoc tempus post mediam noctem, & primum gallicantinium Petrus dum cogitabundus sedet foris in atrio ad Ancillæ interrogationem Christum prima vice negat: gallus statim canit; ille non aduertit.

H O R A IX.

I. Pergit Caiphas Christum examinare iure iurando interposito, ut palam fateatur, sit ne ipse Messias in lege promissus, & Dei filius affirmat: Christus, seque orbis iudicem futurum protestatur.

II. Ad hæc Pontifex tamquam ad immanem, & execrandam blasphemiam, sciudit, seu diffibulat vestimenta, & exclamat: Blasphemauit. Accusatores in testes, & iudices aduocat: *Audistis blasphemiam? quid vobis videtur?*

III. Pontifici applaudunt omnes, & Christum diuinæ maiestatis læsarum, dignumque mortis supplicio pronunciant.

IV. Tunc legis, diuiniq; honoris zelo illum ut hominem Deo iniurum expuunt, execrantur, ministrisque illudendum committunt.

H O R A X.

I. Petrus de rerum euentu sollicitus, dum hæc illac discurrit, sub atrij vestibulum rursus ab alia ancilla, deinde ab alio quopiam vili homine interrogatus, negat secundo Christum.

II. Milites, & ministri Sacerdotum, dum Christi causa ante Caipham agitur, eum in aulam de-

ductum varijs onerant contumelijs ; alij in faciem expuant : alij pugnis , palmisque verberant ; alij fustibus , crepidisque cædunt , barbam , capillosque expilantes.

III. Alij, vt liberius in eum probra, & conruntelias iaciant, nec ab eius placido, modestoque vultu ad pietatem flectantur, faciem eius velât, & veluti falsum Prophetam iridentes, datis alapis interrogant: *Propheta Christe, quis est, qui te percussit?*

IV. Hæc, & alia multa blasphemantes dicebant, & faciebant in eum per totam reliquam noctem; qui cum Propheta dicebat: *Corpus meum dedi percutientibus, & genas meas vellentibus: faciem meam non auerri ab increpantibus, & conspuentibus in me.*

H O R A X I.

I. Alijs somno, alijs vino deditis, Christus inter ludibria, & verbera, infomnis, & ieiunus perseverat saturatus opprobrijs.

II. Petrus ad ignem cum militibus, & ministris nunc stando, nunc sedendo, dum ab alijs interrogatur, ab alijs convincitur esse Christi discipulus, iterum, iterumque negat: negationi addit iuramentum: iuramento imprecationes.

III. Gallus secundo canit: negantem arguit. Christus siue externo intuitu, siue interno, siue utroque potius, Petrum respicit. Ille in se reuerfus Christi prædictionis recordatur: cœpitque secum tacitus flere.

IV. Sed

IV. Sed præ nimio doloris æstu singultus, & e-
 iulatus continere non valens, egressus foras. seq.
 in antrum condens, *fleuit amare*. Nec inde egre-
 ditur, donec Christus à morte resurgens illi ap-
 pareat.

H O R A XII.

- I. Mane iam factò, cogit Pontifex plenum, ma-
 gnumque Concilium, quod Sanedrim diceba-
 tur, in quo de Christi causa pleno iure decerni-
 tur.
- II. Pontifex adductum Christum in medium
 denuo interrogat: an sit ipse Filius Dei. Chri-
 stus vultu graui, & imperterrito confirmat,
 ratumque habet, quod in primo noctis exami-
 ne affirmauerat.
- III. Concilium secundò conuictum proprij oris
 confessione, Christum brachio seculari traden-
 dum statuit, & ad Pilatum Præsidem perducit,
 vt in eum mortis sententiam ferat.
- IV. Iudas audita magistri damnatione, infelici
 pœnitentia ductus adit Sacerdotum Principes:
 ab his repulsus, projicit acceptos argenteos in
 Templo: ac de sua salute desperans, laqueo se
 suspendit, crepatque medius diffusis visceribus.

H O R A XIII.

- I. Principes Sacerdotum, & Scribæ Christum
 apud Pilatum in multis accusant. 1. Quod po-
 pulos sua perniciofa doctrina subuerteret. 2.
 Quod

- Quod prohiberet tributa dari Cæsari. 3. Quod se Messiam Regem Iudæorum faceret.
- II. Pilatus iubet Christum coram populo respondere ad obiecta, & accusationes aduersariorum. Ille constanti silentio tacet: *ita ut mirarentur Praeses vehementer.*
- III. Ingressus in Prætorium Pilatus, secumque adductum Iesum, ceteris prætermittis, inquit tantum de ipso Regno. *Tu es Rex Iudæorum?* ait Christus se Regem esse, sed Regnum suum non esse de hoc mundo.
- IV. Hanc veritatem dum studet Pilato insinuare, Pilatus animo in alia omnia occupato, eam importunam narrationem reputans, & audire fastidians, dicit: *Quid est veritas?* Christi que oratione interrupta redit ad Iudæos extra Prætorium.

HORA XIV.

- I. Pilatus Christum, vel fatuum ab ipsius tacurnitate, vel innocentem ab auditis sermonibus interpretans, aperte ad Iudæos loquitur: *Ego nullam inuenio in eo causam, vnde illum morti dedam.*
- II. Reclamant Principes Sacerdorum, & iteratis vocibus urgent, Christum esse morte dignum: quod populos undique subuertisset, incipiens à Galilæa per totam Iudæam usque ad Ierosolymam.
- III. Pilatus audiens Galilæam, rogat de Christi patria, respondent Galilæum esse, & de Herodis Regis potestate.

IV. Cognoscens autem Pilatus, Christum ad Herodis iurisdictionem pertinere: ut una, eademque via à se omnem inuidiæ causam remoueret, & Herodi gratificaretur, cum quod odia, & inimicitia intercesserant, & fortè ob iurisdictionem vsurpam, ad illum causam omnem delegat.

HORA XV.

I. Herodes viso Iesv, quem ex multo tempore videre cupiebat, & solum de fama miraculorū nouerat, gaudet vehementer: pluribusq; illum excipit lætitiæ significationibus, sperans aliquod signum, videre fieri ab eo, tamquam ab insigni aliquo præstigiatore.

II. Apud Herodem Christum constanter accusant Principes Sacerdotum. Herodes multis illum, sed vanis, & curiosis sermonibus interrogat. Christus neque hunc, neque illos vlla responsione dignatur.

III. Herodes ex tam pertinaci Christi taciturnitate vel illum amentem: vel se sperni ratus, eum & ipse spernit cum aulicis suis: indutumque albo paludamento, sed valdè detrito, & potius ut Regem fictum, quam prætensi criminis reū ab se ignominiosè repellit, & ad Pilatum remittit.

IV. Fiunt eodem die amici Herodes, & Pilatus dum in causa tanti momenti, alter alteri defert, suique cedit iurisdictioni.

- I. Pilatus videns Christum nec ab Herode morti damnatum, nec à se iure dammandum, solumque Judæorum invidia, & odio rem tractari, satagit eum vijs omnibus liberare. agitq; apud Magistratum, & Plebem de eo dimittendo, pœna tamen aliqua, si quid in illos ignoranter peccasset, mulctato. Sed hi minime acquiescunt.
- II. Mos erat apud Judæos in Paschate populi arbitrio dimitti à Præside aliquem ex vincitis. Pilatus proponit illis JESVM hominem à se innocentem habitum, & cum illo componit Barabbam hominem facinorosum. Turbæ, Sacerdorum suasu, petunt virum homicidam donari sibi, auctorem vero vitæ donari morti.
- III. Ea spe delusus Pilatus, excogitat quid acerbius in Christum, ut vel sic efferatam Judæorum rabiem exaturret, cumque à morte eripiat. iubet illū nudato corpore in conspectu omnium graviter flagellari, ut ea esset totius accusationis integra pœna, nec Judæi maiorem exigerent. Flagellorum varietas multiplex. Jctuum numerus sine numero, & mensura: *Congregata sunt super me flagella, & ignoravi.* gravitas, qualis nec animo concipi: & à sauitia carnificum mercede corruptorum, à dæmonum, hominumque inimicorum odio, & instigatione in carne tenerrima æstimari potest.
- IV. Milites ad maiorem ignominiam addunt de suo post flagella, spineam coronam, clamydem

dem coccineam, arundinem in manu pro sce-
ptro: inde ut scenz Regem Hexo genu adorât,
expuuit, & arundine verberant.

HORA XVII.

I. Hoc ludicro Regis apparatu Pilatus Christum
spectandum populo proponit, sperans certo il-
lius dimissionem impetrare. *Exiit ergo IESVS
portans coronam spinem, & purpureum vestimen-
tum, non sine arundineo sceptro. & dicit eis Pi-
latus, vel compatiendo, vel contemnendo. Ecce
Homo.* Principes, plebis inconstantiam veriti,
iteratis vocibus præoccupant clamantes: *Cru-
cifige, Crucifige eum.* Pilatus obtendit Christum
toties examinati innocentiam: illi obijciunt v-
surpata Diuinitatem: *Quia filium Dei se fecit.*

II. Hactenus sola innocentia Pilatum continuerat
à ferenda in Christum mortis sententia. nunc,
addita noua suspicione Diuinitatis, magis ab-
sterretur, eumque denuo examinat de eius fa-
milia, & natalibus, ab eoque inquit? *unde es
tu?* atque ex illius responsione potius actoris,
quam rei, Judæis arrogantiam repudentis, ac
peccati arguentis, diuinum quid, ac hominem
supra in eo subodoratus, omnino statuit Chri-
stum dimittere. Judæi minabundi inelamant:
Si hunc dimittis, non es amicus Cesaris.

III. Quem Christi examinata, & probata inno-
centia, ac in eo Diuinitatis opinio iusti, recti-
que tenacem fecerat, Cesaris gratia, & huma-
nus

nus timor statim frangit, ac deiecit mutata igitur voluntate. *Pilatus adiudicavit fieri petitionem Iudæorum.*

IV. Ergo sedens Pilatus pro tribunali, putat satisfactum suo muneri, si manuum lotionem suam coram populo, Christi que innocentiam probet Tum, vociferantibus Judæis: *Sanguis eius super nos, & super filios nostros*, Christum ad Crucem damnat, eis que crucifigendam tradit: non Deum, non Conscientiam, non uxoris, multa propter Christum per visum passæ, monitum reueritus. Tantum potuit in homine Iudice hominum respectus!

HORA XVIII.

I. Christus morti damnatus Crucem humeris balat. multoque militum, barbarumque comitatu montem Calvarie subit. in via sub Crucis pondere, ob virium debilitatem, & trahentium sævitiam, non semel labitur. adiuuat angarius Cyrenæus. *Crucem portare post IESVM.* offert sudarium Veronica. Mulieres illum lamentantur: vetat Christus se defferi. Mater cum Joanne fit obuiam: utrinque pro vocibus lachrymæ: & suspiria.

II. In monte Calvarie vino myrrhato cum felle mixto potatur. gustat, ne gustus sua careat Crucis. gustatum tamen non bibit, quod nec caret mysterio.

III. Vestibus non sine acerbò dolore, & vulnèrum renouatione, nudatur: nec repugnat. super sub-

PASSIONIS DOMINICÆ. 249

iectam Crucem iubetur extendi: obedit. Cruci clavis affigitur: sese in holocaustum pro totius mundi peccatis offert. quod accidit sub finem horæ tertię, & initium horæ sextę.

IV. Inter brachiorum, pedumque extensiones sui oblitus pro Crucifixoribus orat, eorum excusans ignorantiam: *Pater dimitte illis: non enim sciunt quid faciunt.*

HORA XIX.

I. Cruci causa mortis affigitur scripta litteris Hebraicis, Græcis, & Latinis. HIC EST JESVS NAZARENVS REX IVDÆORVM. contradicentibus, sed frustra, Judæis apud Pilatum. In altum extollitur Christus, ingens fit tubarum plausus. Mater cum Joanne, & mulieribus spectant à longè non absque ingenti dolore, & luctu tam ferale spectaculum.

II. Cum Christo crucifigunt ad maiorem eius ignominiam *alios duos hinc, & hinc, medium autem IESVM, ut latronem maximum, & latronum caput.*

III. Milites Christi vestē in quatuor partes diuidunt, quamuis pauperem, & cruentatam, quod in ea sanitatum virtutem, ut quidam putant, inesse existimarent. tunicam inconsutilem desuper contextam per totum, hoc est, ut alij interpretantur, & loquuntur, totam commissuris appetiatam, integram sortiuntur.

IV. Christus in Cruce nudus & prætereunatium, & adstantium varijs sannis, & irrisionibus pender

pendet expositus. Sol ne pendentem nudum-
que suum videret Dominum, neque irridenti-
bus Judæis lucem præberet suam, præter natu-
ra ordinem radios contrahit, tenebræ ab hora
sexta vsque ad horam nonam totam occupant
terram.

H O R A .XX

- I. Has inter tenebras vni ex latronibus antea
cum socio in Christum iniurio, postea Confes-
sori, lux de cælo oboritur. Deum in Christo
agnoscit, Regem fatetur. socium blasphemam-
tem corripit. se fontes, illum in fontem de cru-
ce prædicat, ei se commendat; cui Christus
Hodie mecum eris in Paradiso.
- II. Matrem, quam procul a Filio lux arcebat, te-
nebræ inuitant, securamque reddunt, ut ad
Crucem accedat. Stat Mater iuxta Crucem cum
Ioanne animo constanti, & ad omne vitæ dis-
crimen parata: seque suamque filium Patri of-
fert pro mundi redemptione.
- III. Christus de Cruce Discipulum Matri in fi-
lium: Discipulo in Matrem tradit: in Ioanne
fideles omnes Mater in filios recipit: *Et acci-
pit eam Discipulus in sua.*
- IV. A Patre, dum plures psalmos in cruce Chri-
stus sub silentio orando percurrit, inchoans
psalmum xxi. se in tormentis derelictum alta
voce clamat: *Deus meus, Deus meus, ut quid dereli-
quisti me?*

HORA XXI.

- I. Christus fatigatus ex itinere, longaque inedia, atque ob nimiam sanguinis effusionem vehementi siti, sed vehementiore, quæ ab hominum salute veniebat, cruciatus, dicit: *Sitio, miles spongiam aceto plenam, & arundini hyssopo circumligatam admovent oris eius.*
- II. Cum ergo accepisset IESVS acetum, videns iam consummata omnia, quæ à Patre decreta, quæ in Scripturis prophetata, & quæ dæmonū, hominumque malicia de se voluit, dixit: *Consummatum est.*
- III. Tandem se, suamque Ecclesiam, quam suam animam, suumque spiritum amoris affectu dicere potuit, Patri iam iam moriturus commendans, voce magna exclamat: *Pater in manus tuas commendo Spiritum meum.*
- IV. Clamori valido addit lacrymas: & inter lacrymas inclinato ad Matrem capite, factus obediens usque ad mortem voluntarie emittit spiritum.

HORA XXII.

- I. Christo vita functo Velum Templi scinditur. Terra mouetur. Petræ rumpuntur. Sepulera aperiuntur. Multa Sanctorum corpora resurgunt. Lux diei restituitur.
- II. Centurio demum glorificat: Christum non modò hominem Iustum, sed & Filium Dei publica fatetur voce.

III. Tur-

III. Turbæ stupentes ad hæc spectacula, in Urbem reuertunt, præ dolore, & timore percussantes pectora sua.

IV. Mulieres Christi sectatrices, & noti eius, præter Matrem & Discipulum, à longè stant hæc aspicientes.

H O R A XXIII.

I. Latronibus adhuc in Cruce spirantibus, crura fustibus franguntur, & deponuntur, *ut non remanerent in Cruce corpora Sabbato.*

II. Christo iam demortuo lancea latus perfoditur. Sequitur de vulnere sanguis, & aqua. Viuentis Matris animam, quæ Filio cõfixa erat Crucis, sed amoris clavis, doloris gladius pertransit, animæ sic vulneratæ sanguis erant lachrymæ.

III. Joseph ab Arimathæa intercedit apud Pilatū sibi quæ petit dari corpus JESV ad sepeliendū. Pilatus de eius obitu à Centurione factus certior, permittit de Cruce tolli.

IV. Adest & Nicodemus supremis Christi honoribus, ferens secum mixturam myrrhæ, & aloes, ad condiendum eius cadaver.

H O R A XXIV.

I. Christus de Cruce tollitur, suam præstante operam Joseph, Nicodemo, & Joanne; & in dolentis Matris sinu deponitur.

II. Dolet Mater super Filio vnigenito: fouet brachijs: lachrymis rigat; osculatur Vulnera: linteis quæ capitis abstergit cruorem. *Quæ tunc illi*

PASSIONIS DOMINICÆ. 253

mens? qui vultus? qui affectus, & voces? credibile est operuisse caput, & clamasse voce magna: *Fili mi, IESV, IESV fili mi: quis mihi tribuas, ut ego moriar pro te, IESV fili mi, fili mi IESV.*

III. E sinu matris Sanctum Corpus elatum, & afo-
matibus conditum, sudario ad faciem apposi-
to, linteo mundo obuoluitur: & ad locum se-
pulturæ pro amicorum officio deportatur.

IV. Reconditur Christus sepulchro nouo, in pe-
tra exciso, & *in quo nondum quisquam positus*
fuera. aduoluitur lapis ingens ad ostium mo-
numenti. Mater flens, eiulansque cœnaculum
cum alijs reperit, cum filio cor depositum
relinquens, spem tamen resurrectionis
eius in sinu suo repositam
secum ferens.

FACTVMQVE EST VESPERE,
ET MANE DIES VNVS.

M

MEMO

MEMORIALE
CHRISTI PATIENTIS
QVOTIDIE DEVOTE
 percurrenda.

MAXIME

Tempore SS. Communionis, in qua recolitur
Memoria Passionis eius.

Domine JESV Christe, qui in horto ter Patrem orans factus in agonia Sanguinem sudasti: Et à Juda osculo proditus fuisti. Misere nobis. *Pater Noster.*

Domine JESV Christe, qui à Discipulis fugientibus derelictus: Et à militibus comprehensus, & ligatus ad Annam ductus fuisti. Misere nobis. *Pater Noster.*

Domine JESV Christe, qui in domo Caiphæ falsis testibus accusatus: alapa percussus: & per totam noctem illusus à Petro ter negatus fuisti. Misere nobis. *Pater Noster.*

Domine JESV Christe, qui in domo Herodis accusatus, & interrogatus nihil respondisti: Et ab eius exercitu spreus veste alba indutus fuisti. Misere nobis. *Pater Noster.*

Domine JESV Christe, qui in domo Pilati calumpniatus: examinatus: Barabbæ postpositus: Agellus

PASSIONIS DOMINICÆ. 255

gellis cæsus: spinis coronatus fuisti. Misere nobis. *Pater Noster.*

Domine IESV Christe, qui morti damnatus Crucem baiulans Matri dolenti in via occurristi. Misere nobis. *Pater Noster.*

Domine IESV Christe, qui in monte Calvarie nudus inter duos latrones crucifixus fuisti: Et cū clamore valido, & lacrymis Patri spiritum commendans inclinato ad Matrem capite Expirasti. Misere nobis. *Pater Noster.*

℣. Adoramus te Christe, & benedicimus Tibi.

℟. Quia per Sanctam Crucem, & Passionem tuam redemisti mundum.

Oremus.

Deus, qui nobis in Sancta Sindone, qua corpus tuum Sacratissimum de Cruce depositū à Joseph inuolutum fuit, Passionis tue vestigia reliquisti. Concede propitius, ut per Mortem, & Sepulturam tuam ad Resurrectionis gloriam perducamur. Qui vivis & regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus Sancti Deus per omnia secula seculorum, Amen.

ORATIONES SELECTÆ

ad

CHRISTVM CRVCIFIXVM.

AMATOR CRVCIFIXI

*Manu experspectus munus se Signo SANCTÆ CRVCIS
dicendo*

In nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti.
Deinde, iunctis manibus ante pectus, & dictor
Amen.

Benedicta sit Sancta & Individa TRINITAS
nunc & semper, & per infinita secula seculor
rum. Amen.

Dum surgit, corpusque vestit, atque componit
dicit hanc oratiunculam.

IN nomine Domini Nostri JESV CHRISTI CRV
CIFIXI surgo, qui me redemit suo precioso SAN
GVINE, ipse me & benedicat, regat, custodiat, at
que confirmet in omni bono opere hodie & quo
tidie, & post hanc miseram, lamentabilem,
vitam perducatur æternam. Amen.

Tum Signo S. CRVCIS se signans, vsurpat illam
ab antiquis SS. Patribus Dæmonis abrenuncia-
tionem.

Abrenuncior tibi, Satan: adhæreo Tibi JESV
CHRISTE CRVCIFIXE. JESVS Nazareus Rex Ju-
dæorum, titulus triumphalis defendat me ab om-
nibus malis. Sancte DEVS, Sancte fortis, Sancte &
Immortalis miserere mei.

O R A T I O

ad

D. JESVM CRVCIFIXVM

de singulis Passionis articulis.

DEVS, qui pro redemptione mundi voluisti
nasci, circumcidi à Judæis reprobari, à Juda
traditore osculo tradi, vinculis alligari, sicut A-
gnus innocens ad victimam duci, atque conspe-
ctibus Annæ, Caiphæ, Pilati, & Herodis indecen-
ter offerri, à falsis testibus accusari, flagellis & op-
probrijs vexari, spuris conspui, spinis coronari,
colaphis cædi, arundine percuti, facie velari, ve-
stibus exui, CRVCIS clavis affligi, in CRUCE leuari,
inter latrones deputari, felle & aceto potari &
lancea vulnerari.

Tv, Domine, per has sanctissimas pœnas tuas,
quas ego indignus recolo, & per Sanctam CRV-
CEM & MORTEM tuam libera me à pœnis inferni,
& perducere digneris, quo perduxisti Latronem

M. 3

secundum

ecum crucifixum. Qui cum Patre & Spiritu Sancto
 esto vivis & regnas in secula seculorum. Amen.

Adoro Te Domine IESV CHRISTE CRVCFIXE,
 & benedico Tibi, quia per CRUCEM tuam re-
 demisti mundum.

Auditâ quavis hora, aperto capite, CRVCFIXVS
 Signo se munit, & in museo, aut cubiculo in CRV-
 CIFI XI effigie QVINQUE VVLNERA osculatur ore,
 alibi, & inter alios, mente, dicitque: PASSIO D.
 Nostri IESV CHRISTI CRVCFIXI custodiat ani-
 mam meam in vitam æternam. Amen.

O bone IESV pro me CRVCFIXE offero Tibi
 cor meum.

Tempore tentationis, vel aduersitatis, cum
 impressione Signi Sanctæ CRVCIS dicit confi-
 denter:

Ecce CRUCEM Domini, fugite partes aduersæ.

In Te, Domine, pro me CRVCFIXE speravi, non
 confundar in æternum: in iustitia tua libera me.

Esto mihi in DEVM protectorem & in domum
 refugij, vt saluum me facias.

VESPERI cubitum concedens, munit se Signo
 CRVCIS, & orat In nomine Patris, & Filij, & Spi-
 ritus Sancti. Amen.

Benedicta sit Sancta & indiuidua TRINITAS,
 nunc & semper, & per infinita seculorum secula.
 Amen.

Facto Signo CRVCIS lectum ingreditur, dicens.
 In nomine Domini Nostri IESV CHRISTI CRV-
 CIFI XI cubitum eo, qui me redemit suo precioso

SANGVINE ipse me & benedicat, regat, custodiat,
& post hanc miseram & lamentabilem ad vitam
perducatur æternam. Amen.

Deinde subdit. Abrenuncio tibi Satana, ad-
hæreo Tibi D. IESV CHRISTE CRUCIFIXE. JE-
SVS Nazareus Rex Iudæorum, titulus triumphæ-
lis defendat me ab omnibus malis. Sancte DEVS,
Sancte fortis, Sancte & Immortalis miserere mei.

M O D V S

quo salutat quotidie Sacratissima

VULNERA CRUCIFIXE.

I. Dulcissime IESV adoro Vulnus manus tuæ dex-
træ. Da mihi, quæso, victoriam de meipso, &
gratiam extirpandi ex corde meo omnia vitia
& inclinationes malas. Recomendo Tibi in
hoc Vulnus vniuersalem Sanctæ Ecclesiæ sta-
tum, conuersionem infidelium, & reductio-
nem ad eandem omnium hæreticorum. *Pat. N. Ave Maria.*

II. Patientissime IESV adoro Vulnus manus tuæ
sinistræ. Rogo Te, da mihi patientiam in om-
nibus aduersitatibus, & largire mihi fortitudi-
nem in extremo vitæ momento, & gratiam e-
uitandi mortem æternam. In idem Vulnus
tuum Sacro-sanctum commendo Tibi tuos v-
eriusque sexus fideles. *P. N. Ave.*

III. Amabilissime IESV adoro sacratissimum
Vulnus pedis tui dextri. Da mihi, quæso gra-

tiam progrediēdi semper in melius in via tuorum sacratissimorum mandatorum, in operibus bonis, & augmento omnium virtutum secundum tuam sanctissimam, & diuinam voluntatem. In idem sacratissimum Vulnus commendo Tibi omnes Ecclesiasticos, & vtriusque sexus Religiosos. P. N. Ave.

IV. Benignissime IESV adoro sacratissimum Vulnus pedis tui sinistri. Obsecro Te libera me ab omnibus periculis tam animæ, quam corporis, & da mihi gratiam effugiendi omnia peccata, & peccandi occasiones. In idem Vulnus sacratissimum recomendo Tibi omnes meos benefactores, propinquos, amicos, inimicos, & omnes omnino pro quibus orare te rogor. P. N. Ave.

V. Amabilissime & misericordissime IESV indignissimus ego in tuo conspectu peccator adoro Vulnus sacratissimi Lateris tui. Oro humilissime, vt ardentissimo tuo amore me incendas, vt omni inordinato affectu ad quascunque creaturas derelicto, Tu solus semper cor meum inhabites. Commendo huic sacratissimo Vulneri tuo omnes animas, quæ in Purgatorio detinentur. P. N. Ave.

Dum recitat Officium diuinum applicat mente varias Horas diuersis mysterijs Passionis Dominicæ.

I. APPLICATION.

1. **A**d honorem Agoniæ in horto ad impetrandam fortitudinem in tribulationibus.
2. Ad honorem Comprehensionis in horto pro obtinenda perfecta obseruantia diuinorum præceptorum, & consiliorum.
3. In honorem opprobriorum, quæ passus est in ædibus Annæ & Caiphæ, ad impetrandam patientiam iniuriarum.
4. Ad honorem illusionis apud Herodem dum indueretur alba vt stultus, affectu impetrandi contemptum Sapientiæ mundanæ.
5. Ad honorem Flagellationis, studio impetrandi mortificationem passionum.
6. Ad honorem Coronationis Spineæ ad impetrandum Humilitatem cordis.
7. In honorem ostensionis factæ Iudæis, dicendo, Ecce Homo, ad impetrandam despicientiam honoris mandanti.
8. Ad honorandam sententiam mortis, studio impetrandi sententiam vitæ æternæ in morte sua.
9. Ad honorem Baiulationis Crucis, ad impetrandum amorem Crucis.
10. Ad honorem Crucifixionis, ad impetrandam remissionem omnium peccatorum.
11. Ad honorem Depositionis de Cruce, ad impetrandam

petrandā Compassionem in necessitatibus spiritalibus & corporalibus proximi.

12. Ad honorem Sepulturæ Crucifixi ad impetrandum studium vehemens operum misericordiae.

II. APPLICATION.

ad Effusiones Sanguinis.

1. **A**d honorem primæ effusionis in Circumcisione ad impetrandam puritatem mentis & corporis.
2. Ad honorem secundæ in Agonia, ad impetrandum fortitudinem in patiēdo.
3. In honorem tertiæ in Flagellatione ad impetrandam perfectam subiectionem carnis Spiritui.
4. Ad honorem quartæ in Coronatione Spineâ, ad impetrandam victoriam de omnibus tentationibus.
5. Ad honorem quintæ in Exspoliatione Sacrarum vestium, ad impetrandam perfectam alienationem à rebus omnibus terrenis.
6. Ad honorem sextæ è Saeris manibus transfixis, ad impetrandam perseverantiam in operibus bonis.
7. Ad honorem septimæ è sacris pedibus transfixis ad impetrandam puritatem affectuum.
8. Ad honorem octavæ è Latere confixo, ad impetrandam

petrandam caritatem ardentem erga Deum & Proximum.

III. APPLICATIO.

ad Membra Crucifixi.

1. **A**d honorem Capitis redimiti spinis: ad impetrandam cognitionem Dei, & sui ipsius.
2. Ad honorem Oculorum plenorum Sanguinis & Sputi: ad impetrandam prudentem in rebus omnibus circumspeditionem.
3. Ad honorem Aurium, quæ auditis blasphemijs & maledictionibus fuerunt afflicta: ad impetrandam gratiam audiendi, & exequendi, quæ diuinitus inspirantur.
4. Ad honorem Narium, quæ fœtore sputorum afflicta fuerunt: ad impetrandam gratiam odorandi fragrantiam Virtutum CRUCIFIXI, & SSrum, nec non imitandi.
5. Ad honorem Oris fellis amaritudinis imbuti: ad impetrandam virtutem temperantiæ in cibo & potu, ac cautelæ in loquendo.
6. Ad honorem Manuum plagis sauciarum ad impetrandam liberalitatem erga pauperes & inopes.
7. Ad honorem Pedum plagis sauciorum ad impetrandam promptitudinem rectè faciendi.
8. Ad honorem Lateris transfixi: ad impetrandam internam compunctionem de peccatis.

IV. APPLICATION.

ad Verba à Crucifixo in Cruce prolata.

1. **A**d honorem Verbi I. *Pater ignosce:* ad impetrandum amorem inimicorum.
2. Ad honorem Verbi II. *Amen dico tibi, hodie mecum eris in Paradiso:* ad impetrandam gratiam promptè condonandi acceptas iniurias.
3. Ad honorem Verbi III. *Mulier ecce Filius tuus:* ad impetrandam reuerentiam, & obedientiam, quæ parentibus, & maioribus debetur.
4. Ad honorem Verbi IV. *Sitio:* ad impetrandam sitim iustitiæ, & salutis animarum.
5. Ad honorem Verbi V. *Deus Deus meus, quid dereliquisti me?* ad impetrandam fortitudinem animi in tribulationibus, & rebus difficilissimis.
6. Ad honorem Verbi VI. *Pater in manus tuas commendo:* ad impetrandam perfectam resignationem in voluntatem Dei.
7. Ad honorem Verbi VII. *Consummatum est:* ad impetrandam perseuerantiam in diuina gratiâ usque ad finem.
8. In honorem Descensus ad limbum: ad impetrandam liberationem à poenis Purgatorii.

V. APPLICATION

ad Plagas Crucifixi.

1. **A**d honorem Plagarum Capitis Corona-
ti spinis: ad impetrandam memoriam
& gratitudinem pro beneficijs diuinis.
2. Ad honorem Vultuum, & Plagarum Sacri Cor-
poris; ad impetrandam virtutem pudicitiae.
3. Ad honorem Plagae Coxendicis: ad impetran-
dam gratiam ne in diuino obsequio vnquam
defatigeretur.
4. Ad honorem Plagae Manus dextrae: ad impe-
trandam Humilitatem in rebus prosperis.
5. Ad honorem Plagae manus sinistrae: ad impe-
trandum desiderium rerum caelestium.
6. Ad honorem Plagae Pedis dextri: ad impe-
trandum desiderium rerum caelestium.
7. Ad honorem Plagae Pedis sinistri: ad impe-
trandum odium rerum mundanarum & terre-
strium.
8. Ad honorem Plagae Lateris: ad impetrandam
perfectam cum Deo vnionem.

VI. APPLICATION

*Psalmorum Poenitentialium ad VII. Plagas
Crucifixi.*

1. **P**rimum applicat Plagae Capitis, quae spinis est
facta: ad impetrandam remissionem pecca-
torum, quae cogitatione commissa sunt.

2. *Secundum* ad Plagam factam in Corendice ex conuerberatione, & ictibus flagellorum: ad impetrandam remissionem peccatorum, quæ sermone à te commissa sunt.
3. *Tertium*, ad Plagam manus dextræ: ad impetrandam remissionem peccatorum, quæ opere commissa sunt.
4. Ad Plagam manus sinistræ: ad impetrandam remissionem peccatorum omissionis.
5. Ad Plagam Pedis dextri, ad remissionem peccatorum, quæ inordinatis affectibus commissa sunt.
6. Ad Plagam pedis sinistri, ad impetrandam veniam mali exempti proxima dati.
7. Ad Plagam Lateris, ad impetrandam remissionem peccatorum, quæ qualibet potentia, vel sensu corporis aut animæ commissa sunt.

*Petrus Lustinellus, Directorio
Diuini Officij.*

VII. APPLICATION

Officij Defunctorum ad Dolores Crucifixi.

1. **P***rimum Nocturnum* applicat Agoniæ: ad impetrandam Animalibus Purgatorij remissionem pœnæ, quam peccatis cogitationis sunt commeritæ.
2. *Secundum* in honorem Flagellationis, pro impetranda remissione pœnæ, quam peccatis loquelæ sunt commeritæ.

3. Ter-

3. *Tertium* ad honorem Coronationis spinæ ad impetrandam remissionem pœnæ, quam peccatis operis sunt commetita.

4. *Laudes* ad honorem Crucifixionis; ad impetrandam remissionem pœnæ peccatis omissionis debita.

Finit Officium Diuinum dicendo. Sacro-san-
ctæ & indiuiduæ Trinitati, CRUCIFIXI D. N.
JESV CHRISTI Humanitati, Beatiss. & gloriosiss.
V. MARIAE fecundæ integritati; & SS. omnium
vniuersitati sit sempiterna laus, honor, virtus,
gloria ab omni creatura nobisque remissio om-
nium peccatorum per infinita Secula Seculorum,
AMEN.

OFFEL.

O E F F I C I V M

PARVVM S. CRVCIS.

AD MATVTINVM.

℣ Per signum Crucis de inimicis nostris.

℟ Libera nos DEVS noster. *Sic dicitur in principio
omnium horarum.*

℣ Domine labia mea aperies. ℟ Et os meum
annunciabit laudem tuam.

℣ DEVS in adiutorium meum intende.

℟ Domine ad adiuvandum me festina.

℣ Gloria Patri. ℟ Sicut erat, Amen.

Non dicitur Alleluia, neque Laus tibi Domine.

Hymnus.

Patris sapientia, veritas divina,

Deus homo captus est hora matutina:

A notis discipulis citò derelictus:

A Iudæis traditus, venditus, afflictus:

Antiph. O CruX venerabilis, quæ salutem attu-
listi miseris, quibus te efferam præconijs: quo-
nam vitam nobis cœlitem præparasti. ℣ Adora-
mus te Christe, & benedicimus tibi. ℟ Quia per
sanctam Crucem tuam redemisti mundum.

Oremus.

Domine IESV CHRISTE, Fili Dei vivi, pone
PASSIONEM, CRUCEM, & MORTEM tuam in-
cer

fer Iudicium tuum & animam meam, nunc & in
hora mortis meæ: & mihi largiri digneris gratiam
& misericordiam: vivis & defunctis requiem &
veniam: Ecclesiæ tuæ pacem & concordiam, &
nobis peccatoribus vitam & gloriam sempiter-
nam. Per omnia sæcula sæculorum, Amen.

AD PRIMAM.

ψ. Per signum Crucis, &c.

ψ. Deus in adiutorium meum. &c. Gloria Patri.

Hymnus.

HOra prima Dominum ducunt ad Pilatum,
Et à falsis testibus multum accusatum,
Colaphis percutiunt, manibus ligatum:
Vultum Dei conspuunt, lumen cœli gratum.

Antiph. O Crucis victoria, & admirabile signum,
in cœlesti curia fac nos captare triumphum.

ψ. Adoramus te Christe.

Oremus.

Domine JESU CHRISTE, Fili Dei vivi, &c.

AD TERTIAM.

ψ. Per signum Crucis, &c.

ψ. Deus in adiutorium &c. Gloria Patri.

Hymnus.

CRucifige, clamitant hora tertiæ:
Illusus induitur veste purpurarum:
Caput eius pungitur corona spinarum:
Crucem portat humeris ad locum poenarum.

Antiph.

Antiph. Funesta mortis damnatur supplicium;
dum Christus in Cruce nostra destruxit vincula
criminum. *ψ.* Adoramus te Christe.

Oremus.

Domine IESV CHRISTE, Fili Dei viui. &c.

AD SEXTAM,

ψ. Per signum Crucis, &c.

Deus in adiutorium meum, &c. Gloria Patri.

Hymnus.

Hora sexta IESVS est Cruci conclauiatus:
Et est cum latronibus pendens de puratus:
Præ tormentis sitiens felle saturatus:
Agnus crimen diuens, sic ludificatus.

Antiph. Per lignum serui facti sumus, & per san-
ctam Crucem liberati sumus: fructus arboris se-
duxit nos, Filius Dei redemit nos,
ψ. Adoramus te Christe.

Oremus.

Domine IESV CHRISTE, Fili Dei viui. &c.

AD NONAM,

ψ. Per signum Crucis, &c.

Deus in adiutorium, &c. Gloria Patri.

Hymnus.

Hora nona Dominus IESVS expirauit:
Eli clamans, spiritum Patri commendauit:
Latus eius lanceâ miles perforauit:
Terra tunc contremuit, & Sol obscurauit.

Antiph.

Antiph. O Magnum pietatis opus, mors mortua tunc est, in ligno quando mortua vita fuit.
 ¶ Adoramus te. &c.

Oremus.

Domine IESV CHRISTE, Fili Dei vivi, &c.

AD VESPERAS.

¶ Per signum Crucis, &c.

Deus in adiutorium, &c. Gloria Patri.

Hymnus.

DE Cruce deponitur hora vespertina:
 Fortitudo latuit in mente diuina.
 Talem mortem subiit vitæ medicina.
 Heu Corona gloriæ iacuit supina.

Antiph. O Crux benedicta, quæ sola fuisti digna portare talentum mundi: dulce lignum, dulces clauos, dulcia ferens pondera: super omnia ligna cedrorum tu sola excelsior: in qua mundi salus pependit; in qua Christus triumphauit, & mors mortem superauit in æternum. ¶ Adoramus.

Oremus.

Domine IESV CHRISTE, Fili Dei vivi, &c.

AD COMPLETORIUM.

¶ Per signum Crucis, &c.

¶ Conuertere nos Deus salutaris noster.

¶ Et auerte iram tuam à nobis.

¶ Deus in adiutorium, &c. Gloria Patri.

Hymnus.

Hymnus.

Hora Completorij datur sepulchræ
 Corpus Christi irobile, spes vitæ futuræ:
 Cenditur aromate, complectitur Scripturæ:
 Iugi sit memoriæ Mors hæc mihi curæ.

Antiph. Saluator mundi salua nos, qui per CRUCEM & SANGVINEM tuum redemisti nos: auxilia-
 re nobis, te deprecamur Deus noster.

V. Adoramus.

Oremus.

Domine JESV CHRISTE, Fili DEI viui & c!

Commendatio.

Has horas canonicas, cum deuotione,
 Tibi, Christe, recolo pia rationes
 Vt qui pro me passus es amoris ardore,
 Sis mihi solacium mortis in agone. Amen.

MEDITATIO

de B.V. iuxta Crucem.

Stabat iuxta Crucem JESV Mater eius. O Do-
 mina mea vbi itabas? nunquid tantum iuxta
 Crucem? immo certè in Cruce cum Filio ibi cru-
 cifixus eras secum. Sed hoc distat, quia ipse in cor-
 pore, tu autem in corde. Nec non & eius vulnera
 per corpus eius dispersa, sunt in corde tuo vnita.
 Ibi Domina, lanceatum est cor tuum, ibi spinis
 coros.

coronatum, ibi illusum, exprobratum, & contu-
melijs plenum, aceto & felle potatum. O Domina
cur iuisti immolari pro nobis? Nunquid non suf-
ficiebat Filij Passio pro nobis, nisi crucifigeretur
& Mater? O Cor amoris cur conuersus es in glo-
bium doloris? aspicio, Domina, Cor tuum, & id
non Cor, sed myrrham & absynthium & fel video.
Quæro Matrem DEI, & ecce inuenio sputa, fla-
gella & vulnera, quia tota conuersa es in ista. O
amaritudine plena, quid fecisti? Cur vas Sanctita-
tis fecisti vas poenalitatis? O Domina, quare non
es solitaria in Camera tua? Quare iuisti ad Cal-
uariæ locum? Non est tua consuetudo, Domi-
na, ad talia spectacula properare. Curre non reti-
nuit pudor mulieris, curre non retinuit horror
facinoris? curre non retinuit verecundia Virgi-
nitatis? Curre non retinuit loci turpitudine, mul-
titudine vulgi, detestatio mali? curre non retinuit
clamoris vehementia, stultorum vesania, dæmo-
niacorum caterua? Hæc non considerasti Domi-
nia, quia cor tuum alienatum totum præ dolore
non erat in te, sed in afflictione filij, & in vulneri-
bus vnici, & in morte dilecti. Non considerabas
cor tuum vulgus, sed vulnus: non pressuram,
sed fixuram: non clamorem, sed liuorem, non
horrorem, sed dolorem. Revertere Domina ad
locum pristinum, ne cum percussione Pastoris
te etiam amittamus, vt non vna hora vtriusque
priuemur regimine. Non est consuetudo Do-
mina, mulieres tali morte condemnari: nec etiam

contra

contrate, Domina, sententia promulgata est; sed
 ut puto, audire hæc non potes, quia amaritu-
 dine repleta es: totum cor tuum verum est.
 O Domina, circa Filij tui Passionem. O mira res,
 cora es in vulneribus Christi, totus Christus
 crucifixus est in intimis visceribus cordis tui.
 Quomodo est hoc, quod continens sit in con-
 tento? O homo vulnera cor tuum, si vis hanc
 intelligere Questionem. Aperi cor tuum cla-
 uis & lancea, & veritas subintrabit. Non enim
 intrabit sol iustitiæ in cor clausum. Sed O vulne-
 rata Domina, vulnera corda nostra, & in cordi-
 bus nostris tuam, & Filij renoua Passionem. Cor
 tuum vulneratum coniunge cordi nostro, ut re-
 cum tuis vulneribus pariter vulneremur. Cur
 hoc tuum cor saltem, Domina, non habeo, ut
 quocumque pergam, semper tuo Filio videam
 te confixam. O Domina, si non vis mihi dare
 tuum Filium crucifixum, nec Cor tuum vulnera-
 tum, saltem (quæso) mihi tribue Filij tui vulne-
 ra, contumeliasque & illusiones, ac opprobria,
 & illa, quæ in te sentis. Quæ enim Mater est, quæ
 si posset, & a se, & a suo Filio non auferret Pas-
 siones, & in suo poneret seruo? Aut si sic ine-
 briata es istis, quod nec ea vis à tuo corde, nec
 à Filio tuo separare: saltem, Domina, illis igno-
 minijs & vulneribus me ad indignissimum con-
 iunge, ut tibi & Filio tuo solatium sit habere so-
 cium poenarum. O quam beatus essem, si possem
 vobis saltem in vulneribus sociari. Nam quid est
 maius

maius hodie, Domina, quàm habere cor iunctum
cordi tuo, & Filij tui corpori perforato? Nonne
cor tuum plenum est gratiæ illius? Et si apertum
est, gratia illa non decurrit in cor sibi iunctum?
& si Filius tuus gloria beatorum est, quomodo
si perforatum est corpus eius, non emanat illius
dulcedo gloriæ in cor sibi iunctum? Non enim
intelligo aliter posse esse, sed timeo ne simus
aliquando longè, & credamus esse propè. O Do-
mina, quare mihi quod peto non tribuis? Si te
offendi, pro iustitia cor meum vulnera. Si tibi
seruiui, nunc pro mercede peto vulnera. Et ubi
est, Domina, ubi est pietas tua, ubi est immensa
clementia tua? Quare facta es mihi crudelis,
quæ semper fuisti benigna? Quare facta es mihi
amara, quæ semper fuisti dulcis & pia: Quare
facta es mihi auara, quæ semper fuisti libera-
lis & larga? Non peto à te Domina solem neque
sidera, sed peto vulnera. Quid est hoc quod de
istis vulneribus es auara? Aut à me Domina vi-
ram auferas corporalem, aut cor meum vulne-
ra. Verecundum enim mihi est & opprobrio-
sum, videre Dominum meum JESVM vulnera-
tum, & te conuulneratam Dominam, & me ser-
uum vilissimum pertransire illæsum. Certè scio
quid faciam, vel tibi sine cessatione vel intermis-
sione, cum clamore & lachrymis, tuis pedibus
prouolurus postulabo, proclamabo, & ero ni-
mum importunus, & hæc mihi tribues: aut si
me percusseris ut recedam, tamen stabo, & tua
sustine-

276 CHR ST. CRUCIF. HONOR.

sustinebo flagella, donec ero undique vulneratus.
 Si autem sine percussione blandiri volueris, per-
 seuerabo constans, & tua recipiam blandimen-
 ta, & ipsæ blanditiæ cor meum vulnerabunt a-
 more. Si autem nec quidquam dixeris, tunc
 cor meum vulnerabitur tristitia &
 dolore, & sic sine vulnere
 non recedam.

S.
 D. I.
 H. E. G.

INDEX